

onoho čekatele naprosto odstraniti, byl by tak mohl beze všeho ustanoviti tím, že by dočasné držitele svěřenství učinil neomezenými vlastníky rodinných svěřenství. Ježto však tak neučinil, dal tím najevo, že prozatím, to jest, pokud tu jest ještě první čekatel podle zřizovací listiny, nemá nastati beze všeho dědická posloupnost podle ustanovení občanského zákona o posloupnosti dědické ze zákona nebo z testamentu, takže příbuzenský stupeň dovolací stěžovatelky k zůstaviteli Zikmundu D. musí zůstatí v souzeném případě bez povšimnutí. Ustanovení § 1, odst. 3, nemá pak na mysli zánik takových práv, která zákon o zrušení svěřenství čekatelům výslovně v platnosti zachovává, jako je právo prvního čekatele, jímž jest Kuno D.

Čís. 16332.

Společenstva výdělková a hospodářská (zákon č. 70/1873 ř. z.).

Donucujícímú předpisu § 78 cit. zák. nevyhovují stanovy, podle nichž zaniká ručební povinnost člena zánikem jeho členství, aniž je stanovena zvláštní ručební doba aspoň jednoroční po zániku členství. Nezáleží na tom, že výpovědní doba činí podle stanov tři léta, počínajíc rokem, který následuje po roce, v němž byla dána výpověď.

(Rozh. ze dne 29. září 1937, R I 903/37.)

Soud první stolice schválil výpočet doplatků, který firma »G.«, nákupní společenstvo obchodníků pro J. a okolí, zapsané společenstvo s ručením omezeným v likvidaci, předložila podle § 187 konk. ř. a námitky některých členů společenstva zamítl. Důvody: Někteří členové namítají, že jejich členství již zaniklo výpovědí. V té příčině jest rozhodující den zahájení likvidace, t. j. 10. září 1932 a nikoliv, jak míní Rudolf P., doba, v které měl býti prohlášen konkurs, t. j. rok 1936 (arg. ex. § 76, věta první, zák. č. 70/1873 ř. z.). Podle § 8 č. 1 společenstevních stanov pozbývá člen členství výpovědí. Výpovědní doba činí tři léta a začíná 1. lednem roku, který následoval po uplynutí onoho roku, v němž došlo k výpovědi. Podle § 78 zák. č. 70/1873 ř. z. trvá ručení vystoupivšího člena ještě aspoň po jeden rok po uplynutí obchodního roku, v kterém nastalo vystoupení. Zaniklo tudíž ručení za doplatky dnem 10. září 1932 jen u těch členů, kteří nejdéle do 31. prosince 1927 dali řádnou výpověď, a to se u členů, kteří vznesli námitky, nestalo. Rekurse u soudu nevyhověv rekursu Adolfa H. a Františka M., potvrdil napadené usnesení. Důvody: Je pravda, že ustanovení bodu 6 c) stanov o ručení členů nutno vykládati ve spojení s § 8 č. 1 a § 11 stanov a že se podle stanov ručení člena končí zároveň s členstvím. Avšak § 11 stanov jest v odporu s ustanovením § 78 zák. ze dne 9. dubna 1873, č. 70 ř. z., podle něhož trvá ručení vystouplého člena ještě rok po uplynutí obchodního roku, v němž se stal výstup. Řečený předpis jest ius cogens v tom smyslu, že stanovy musí vyhovovati řečenému předpisu a že odchylky jsou možné jen potud, pokud zákon sám

je dopouští. Ustanovení § 11 stanov jest ve zřejmém odporu se zákonem, takže dobu ručení nutno určit nikoli podle stanov, nýbrž podle zákona, t. j. podle § 78 řečeného zákona. Na tom nic nemění, že snad stanovy byly v rejstříku již zapsány. Tím se nestaly platnou, členy zavazující smlouvou, neboť rejstříkový soud musí z úřadu naříditi změnu stanov, shledá-li, že odporují zákonu (rozh. č. 6637, 7160 Sb. n. s.). Právě tak z úřadu musí přihlížeti k odchylkám stanov od zákona při rozhodování ve věcech společenstva a rozhodnouti podle zákona, jestliže se stanovy od něho odchylují. Zákon v § 78 oddělil zřetelně dobu zániku členství od doby zániku ručení. Doba zániku ručení jest delší, trvající ještě rok po zániku členství. Pokud tedy § 11 stanov stanovil pro zánik členství a ručení dobu stejnou, jest v odporu se zákonem, a právem proto soud první stolice nepřihlédl k uvedenému ustanovení. Výpověď z členství dali stěžovatelé dne 28. září 1928. Výpovědní lhůta se podle § 8 č. 1 stanov počala dnem 1. ledna 1929, takže se jeho členství skončilo dne 31. prosince 1931. Ručení však za závazky společenstva trvalo přes to podle § 78 řeč. zák. ještě jeden rok a končilo se teprve dne 31. prosince 1932. Stěžovatelé tudíž ručí podle § 76 dotč. zák. a § 6 lit. a) stanov, ježto jejich ručení spadá do likvidace společenstva zahájené dne 10. září 1932.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Napadené usnesení není nezákonné, poněvadž se nepříčí jasnému a nepochybnému znění nebo smyslu zákona, jehož bylo na případ použito (čl. V č. 1 zák. č. 251/1934 a čl. I zák. č. 314/1936 Sb. z. a n.) a o nějž rekursní soud opřel své rozhodnutí. Podle donucujícího předpisu § 78 zák. č. 70/1873 ř. z. trvá ručení odpadnuvšího člena společenstva nebo jeho dědice ještě rok po uplynutí závodního roku, v němž jeho členství zaniklo, pokud není ve společenstevní smlouvě stanoveno delší trvání ručení. Dotčenému zákonnému požadavku nevyhovují v souzeném případě stanovy, neboť podle nich zánik členství a zánik ručební povinnosti spadá v tutéž dobu (§ 11), aniž jest stanovena zvláštní ručební doba při nejmenším jednoroční po zániku členství. Nezáleží na tom, že výpovědní doba (Kündigungsdauer) činí podle § 8 č. 1 stanov tři leta, počínajíc 1. lednem onoho roku, který následuje po roce, v němž byla dána výpověď, poněvadž stanovením této delší doby není ještě vyhověno předpisu § 78 řeč. zák. v příčině ručební lhůty po zániku členství. Rekursní soud vycházející z nesporné okolnosti, že stěžovatelé dali výpověď dne 28. září 1928, došel k správnému závěru, že by se jejich ručební povinnost končila až dnem 31. prosince 1932. Dovolací rekursy nejsou proto odůvodněny.

Čís. 16333.

Nedošlo-li v nesporném (pozůstalostním) řízení k odkázání předurčující otázky na řízení sporné nebo správní (§ 25, odst. 2, zák.